

STUDNE A GEOLOGICKÝ ZÁKON

Prieskumný vrt: Geologické dielo v rámci hydrogeologického prieskumu

Projekt geologickej úlohy: Vypracuje zhotoviteľ, schvaľuje objednávateľ

Záverečná správa: Náležitosti určuje vyhláška č. 51/2007 Z. z.

Osnova a obsah záverečnej správy: Prispôsobujú sa cieľom a zámerom geologickej úlohy

Predchádzajúce zisťovanie (§ 37 ods. 1 vodného zákona) : Výsledkom je záverečná správa z geologickej úlohy

HYDROGEOLOGICKÝ POSUDOK: slúži na posúdenie možnosti/schopnosti využitia daného územia na odber podzemnej vody.

Seminár OŠVS, 28. mája 2026, Žilina

HYDROGEOLOGICKÝ PRIESKUM

Problematika: existujúce studne, ktoré neslúžia na uspokojovanie osobných potrieb domácností, s odberom do 15 000 m³ (1 500 m³ mesačne) bez existujúceho povolenia na osobitné užívanie vôd.

Na získanie informácie o výdatnosti (Q) a minimálnej hladine podzemnej vody je potrebné vykonať hydrogeologický prieskum, pričom môžu nastať dve alternatívy:

- 1. žiadateľ disponuje informáciami o výdatnosti a stave hladiny**
- 2. žiadateľ nedisponuje informáciami o výdatnosti a stave hladiny**

1. Žiadateľ nedisponuje údajmi

Musí urobiť podrobný hydrogeologický prieskum:

- **nájsť zhotoviteľa geologických prác – geologické práce vykonáva subjekt, ktorý má oprávnenie a osobu so spôsobilosťou na hydrogeologický prieskum - [register geologických oprávnení](#)**
- **hydrogeológ vypracuje projekt geologickej úlohy, ak cena geologickej úlohy nepresiahne 995,82 € netreba projekt geologickej úlohy, stačí zmluva, ale aj v týchto prípadoch sa riešia eventuálne strety so záujmami chránenými osobitnými predpismi**
- **hydrogeológ ohlásí vykonávanie geologických prác ŠGÚDŠ**
- **hydrogeológ overí a zdokumentuje množstvo podzemnej vody a určí minimálnu hladinu – údaje, ktoré ŠVS potrebuje na vydanie rozhodnutia**
- **výsledkom bude záverečná správa, ktorá predstavuje podklad pre rozhodovanie štátnej vodnej správy**

Overovanie množstiev podzemnej vody

Pri podrobnom hydrogeologickom prieskume je potrebné určiť množstvo podzemnej vody vykonaním hydrodynamickej skúšky a zhodnotením prírodného režimu.

Existuje STN 73 6614 Skúšky zdrojov podzemnej vody, v ktorej je stanovené ako dlho má prebiehať hydrodynamická skúška podľa typu priepustnosti zvodneného prostredia.

Použitie STN sa riadi zákonom č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii, v ktorom je uvedené, že „Dodržiavanie slovenskej technickej normy alebo technickej normalizačnej informácie je dobrovoľné“.

TZN.

- **že hydrogeológ stanoví ako dlho treba čerpať podzemnú vodu, aby výdatnosť a hladinu podzemnej vody určil a overil, použitie STN je dobrovoľné, čiže slúži ako pomôcka**
- **spravidla platí, že čím je nižšia výdatnosť, tým rýchlejšie sa množstvo overí, závisí od geologických pomerov prostredia**
- **množstvo vody sa určuje v kvalite potrebnej na daný účel, čiže počas HDS sa odoberie vzorka vody a vykoná sa chemická analýza v rozsahu potrebnom na daný účel (pitná voda, technologická, zavlažovanie a pod.)**

Závěrečná správa z podrobného hydrogeologického prieskumu

Náležitosti záverečnej správy s výpočtom množstva pozemnej vody (= z podrobného hydrogeologického prieskumu) sú uvedené v prílohe č. 7 vyhlášky č. 51/2008 Z. z.

Rozsah a osnova ZS sa prispôsobujú cieľom a zámerom geologickej úlohy v súlade s projektom – tzn. že záverečná správa môže byť iba pár stranový dokument, v ktorom bude zhodnotená výdatnosť v súvislosti s hladinou a prirodzeným režimom a kapitoly, ktoré súvisia s úlohou a v potrebnom rozsahu.

VÝSLEDOK:

- **výdatnosť, čiže množstvo vody, ktoré je možné povoliť na odber a ktoré je overené**
- **minimálna hladina, pod ktorú by hladina nemala pri čerpaní klesnúť**
- **studňu treba aj geodeticky zamerať, buď ako súčasť ZS alebo samostatne – studňa tak bude jednoznačne identifikovateľným objektom, na ktorý sa všetky zistené charakteristiky a dokumenty vzťahujú a bude ju možné používať aj v rôznych informačných systémoch a registroch; výškopisné zameranie je potrebné aj pre určenie minimálnej hladiny v m n. m.**

Odovzdávanie záverečnej správy

Objednávateľ záverečnú správu odovzdá do Geofondu. Odovzdaním môže poveriť aj zhotoviteľ'a. Správu alebo jej časť môže na 10 rokov utajiť alebo stanoviť podmienky sprístupňovania (§ 19 geologického zákona).

Geofond, okrem iného, prevádzkuje archív geologickej dokumentácie.

Záverečné správy slúžia ako podklad pre každý ďalší prieskum, ale najmä splnením zákonných podmienok bude studňa navždy evidovaná a každý ďalší prieskum s potenciálnym odberom podzemnej vody bude musieť s existenciou a využívaním takejto studne rátať a prispôbiť tomu prieskum, aj návrh využívania.

2. Žiadateľ disponuje údajmi

Ideálne podmienky sú, že bol v minulosti urobený podrobný hydrogeologický prieskum a užívateľ podzemnej vody zdroj monitoroval a teda môže vykonať doplnkový prieskum. Ak sú údaje z podrobného prieskumu aktuálne, čiže potvrdené monitoringom (výdatnosť, hladina), tak je prieskum stále platný.

Geologický zákon umožňuje spojiť etapy prieskumu, ak je to účelné, tzn. že aj bez vykonania podrobného prieskumu je možné vykonať doplnkový prieskum, resp. podrobný a doplnkový prieskum spojiť.

Výpočet množstva podzemnej vody sa dá potom v rámci doplnkového prieskumu (resp. spojených etáp podrobného a doplnkového) vykonať na základe „minimálne trojročného prevádzkového pozorovania výdatnosti, hladiny a kvality podzemnej vody“, čiže bez vykonania hydrodynamickej skúšky, len na základe podrobného pozorovania. Ostatné náležitosti doplnkového prieskumu sú totožné s podrobným prieskumom (popísané v prezentácii).

Nepredpokladáme častý výskyt alternatívy, že žiadateľ bude disponovať údajmi. Ak sa takýto prípad vyskytne, obráťte sa na odbor geológie a štátnej geologickej správy MŽP SR, kvôli posúdeniu prípadu. Takéto prípady následne poslúžia aj pri vypracúvaní usmernenia pre žiadateľov v súvislosti s predmetnou stavebnou amnestiou.

HYDROGEOLOGICKÝ POSUDOK

Hydrogeologický posudok nie je v geologickom zákone definovaný. Geologický zákon pozná iba odborný geologický posudok všeobecne (§ 2 ods. 5 písm. e)). V zákone nie je uvedené čo znamená a na čo je určený.

Vnímanie posudku je, že predstavuje výstup geologických prác menšieho rozsahu. Skutočnosť je, že záverečná správa z prieskumu môže mať oveľa menší rozsah ako posudok.

Posudok by mal slúžiť na posúdenie nejakých možností, stavu, na posúdenie niečoho. Z praxe to môže byť v prípade podzemných vôd napr. posúdenie možností zachytenia podzemnej vody na účely zabezpečenia pitnej vody pre obec. Takýto posudok predstavuje štúdium archívnych materiálov, geologickej stavby, existencie vrtov v okolí, spôsoby zachytenia vody v okolí a pod. Predstavuje podklad pre ďalšie rozhodovanie kam nasmerovať energiu a financie. Či bude nasledovať vyhl'adávací prieskum alebo podrobný prieskum (najčastejšie) a na aké geologické prostredie sa zameria. Ďalším príkladom môže byť posúdenie možnosti vypúšť'ania odpadovej vody do podzemnej vody.

Ďalším krokom po takomto predbežnom posúdení je PRIESKUM, ktorým sa zistia skutočnosti potrebné na povolenie a zistí sa skutočný stav na daný účel.

Studňa – vzťah medzi posudkom a prieskumom - príklad

1. posudok: Obec nemá pitnú vodu, má obmedzený rozpočet a nevie aké má v svojom katastri možnosti zachytenia podzemnej vody. Hydrogeológ urobí hrubú predstavu o možnostiach, čiže napr. kataster je v nepriaznivom geologickom prostredí, ale v okrajovej časti je pohorie a podľa evidencie sa na jeho úpätí nachádzajú malé vývery podzemnej vody s neznámou výdatnosťou a kvalitou.

2. prieskum: obec získa eurofondy a dá si urobiť podrobný hydrogeologický prieskum (môže byť aj vyhl'adávací, ale nemusí, jednalo by sa o medzistupeň) na zistenie skutočnej výdatnosti, kvality a zachytenie výverov. Výstupom bude záverečná správa, ktorou sa presne určí aké množstvo je možné z prameňov odoberať, v akej kvalite, za akých podmienok a určí ochranné pásma. Zistené skutočnosti následne povolí ŠVS.

Nové vrty (geologické diela) a určenie množstva podzemnej vody sa robia v rámci hydrogeologického prieskumu v príslušnej etape.

ŠVS pozná problémy so sťažnosťami a podnetmi od občanov, kedy upozorňujú na vrtné súpravy. Jeden z prvých krokov, či už polícia alebo iných orgánov je, že sa obrátia na ŠGÚDŠ s otázkou, či bola takáto aktivita ohlásená podľa geologického zákona.

Odborný geologický posudok sa, v súlade s geologickým zákonom, neohlasuje a neslúži na vykonávanie technických prác ako vrtanie vrtov.

ĎAKUJEM ZA POZORNOSŤ

MGR. BLANKA FECKOVÁ

SEKCIA ODPADOV A GEOLÓGIE

ODBOR GEÓLÓGIE A ŠTÁTNEJ GEOLOGICKEJ SPRÁVY

